

СНН

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

СРПСКЕ
НАРОДНЕ НОВИНЕ

Пешта, 1838–1849.

Будимпешта, 5. октобар 2006.

Нова серија, г. XVI, бр. 40

Сусрет ученика поморишких српских школа

Дружењем до бољег знања матерњег језика

Фото: ИВАН ЈАНШИЋ

Црквена слава и Дан српске културе у Батањи

Коло најмлађих испред батањске српске цркве

Већ је уобичајено да се средином септембра у Батањи двоструко слави: Рождество Пресвете Богородице, храмовна слава и Дан српске културе заједно се прослављају а тако је то било и ове године када је 23. септембра дошло до заједничког празновања Мале Госпојине и традиционалне културне светковине српског народа.

Празник Батањаца је слично прошлој години, и овога пута својим присуством увеличао Његово преосвештенство епископ будимски Господин Лукијан који је уз саслушање свештенства служио свету архијерејску литургију. Преосвећени владика се том приликом присутним српским православним верницима обратио и свечаном славском беседом а посебно ваља истаћи још један празнични моменат преподневног архијерејског богослужења. Наиме, месни парох, протојереј Илија Галић унапређен је за протојереја-ставрофора: одлуку епископа Лукијана о награди права ношења напрсног крста прочитао је протојереј Војислав Галић.

Архијерејска литургија приведена је крају литијом а затим је приређен ручак, трпеза љубави.

Целодневно празновање настављено је отварањем изложбе у Српском клубу о убеницима некада и сада. Свечаном отварању поставке претходио је сусрет побратимљених Батањаца и Беочинаца које је предводио председник општине Зоран Тешић. Том приликом гости из Србије су својим домаћинима поклонили 10 комада шајкача којима је употпуњена колекција народних ношњи а у поклон-пакету су се нашли и школски листови и дечје новине.

Што се тиче изложбе, након поздравних речи Вере Пејић-Сутор, председнице Самоуправе Срба у Батањи и директорке месне Српске основне школе, уследио је мали културни програм састављен од рецитала и наступа деце Музичке школе која су извела српске песме а затим је наставница Снежана Ковачевић отворила поставку на којој су пред-

стављени српски убеници коришћени у Мађарској од шездесетих година XX века па све до данас. Под називом „Школски лист” представљен је и најстарији убеник изложбе, штампан 1893. године у Сомбору, изложено је и Свето писмо у преводу Ђуре Даничића а нису изостала ни Ђачка уста, школска издања „која бележе све оно што осликава живот у школи и око ње, па самим тим и деца су она која активно учествују у стварању њиховог листа.”

Изложени су и поједини бројеви Српских народних новина и Батањских вести (Battonyai Hírek) где су објављени текстови о ученицима месне Српске основне школе! Снежана Ковачевић, наставница српског језика је у свом говору подвукла и следеће: „Данашња изложба је доказ да култура није привилегија само великих градова и да су свима нама потребни људи добре воље, а овом приликом њу су испољили протојереј-ставрофор и архијерејски намесник Илија Галић, бивши и садашњи ученици школе, као и педагози који су запослени у њој.”

Домаћини и гости су потом прешли у српски православни храм где су присуствовали вечерњу. У порти светиње обављено је и резање славског колача и осећење кољива а пригодну славску беседу том приликом одржао је протојереј Војислав Галић. Кум овогодишње славе био је познати појак Иван Киселица а за следећу годину кумства се примио Радивој Галић.

Окончањем вечерња зачула се музика, песма: најпре су наступали најмањи и најслађи а затим и фолклораши батањске Српске основне школе. Топло поздрављене учеснице пригодног славског програма заменио је Оркестар „Шик” из Беочина који је добар штимунг пренео и у месни Дом културе где је до ране зоре трајао српски бал.

Све у свему, Батањци су се и ове године достојно одужили заштитнику српског православног храма и српској култури.

Предраг Мандић

Сусрет ученика поморишких школа

Дружењем до бољег знања матерњег језика

Матерњи језик је део нашег идентитета, део нас. Он је у нама, у нашим осећањима, па и у осећањима деце која српски уче као страни језик у нашим образовним установама и на тај начин проучавају културу Срба, традиционалне вредности српског народа.

У појединим основним школама у Поморишју предаје се српски језик. Кроз теоријски и практични рад врши се настава српског језика. Некима је то матерњи, док је за друге страни језик. У оба случаја, међутим, уочљив је труд педагога да ђаци стекну што веће језичко знање и да се оно у одређеним сегментима прикаже, потврди, посведочи.

Једна од могућности сведочења српског језичког знања је и сусрет ученика основних школа у Поморишју где се предаје српски језик. Иницијатор покретања окупљања наших ученика на југу Мађарске били су Марко Зорић и Ката Силађи а по који пут је приређен традиционални сусрет ђака образовних установа где се предаје језик, ни сам главни организатор овогодишње приредбе Фрањо Колар, наставник српског језика у Чанаду није знао тачно да каже. Једно је, међутим, сигурно: домаћин овогодишње манифестације била је Основна школа у Чанаду где су се на позив руководства ове образовне институције 29. септембра појавили ученици и педагози основних школа из Новог Сентивана, Деске и Батање.

Нажалост, Сегедин ни ове године није био заступљен. Разлози су непознати, но, малтене је сигурно да каснији почетак наставе српског језика у Основној школи у Беке улици (обично, крајем септембра креће практични рад) и те како утиче на одлуку о недоласку на ову традиционалну приредбу.

Било како било, овогодишњи сусрет је и без Сегединаца приређен а у Дому културе у Чанаду, још један у низу сусрета ученика основних школа у Поморишју који уче српски језик отворили су Дорина Папди, директорка већ поменутих установа и Фрањо Колар, наставник српског језика који је приликом поздравног говора подвукла следеће: „Ова манифестација је традиционална. Оно што нас посебно радује јесте песма, игра и дружење који представљају најбољи начин за упознавање народа.”

Након поздравних речи домаћина, сусрет ученика поморишких основних школа који уче српски језик отворили су Дешчани. Ученици дешчанске Српске основне школе предвођени учитељицом Душицом Зорић представили су се кратким рециталима након којих је уследио друшљак наступ дуета Милијана Јанчкин – Ивана Веселинов.

И ученици виших разреда дешчанске Основне школе под управом наставника Јована Јанчкина определили су се за рецитације, што није било карактеристично за наступ Батањаца који су одевени у народне

ношње најпре дали увид у свет скечева а затим и у фолклор. Фолклораши учитељице Станиславе Гајић кроз песму и игру понудили су осећење а за свеобухватни веома позитиван утисак о гостовању Батањаца поред већ поменутих учитељице похвале заслужује и наставница Снежана Ковачевић.

Деца из Новог Сентивана кренула су песмом „Још не свиће рујна зора”: штета што је снимак надјачао глас ученика наставнице Дајане Евис који су се затим представили рецитацијама.

Песмице, рецитације, карактерисале су и наступ Чанађана који су у свој програм, захваљујући једном дуету, уврстили и румунске игре. Наставник Фрањо Колар је на крају преподневног дела програма сваког, па тако и Каталин Фаркаш, начелника села, Марију Ластих, српског референта при Министарству јавног образовања, др Милицу Павлов, председницу Самоуправе Срба у Мађарској, Боривоја Руса, директора Културног и документационог центра Срба у Мађарској, Аурела Хиђишана, потпредседника Самоуправе Срба у Чанаду, позвао на ручак након којег је уследила посета културно-историјским споменицима насеља. Међу њима се налазила и српска православна црква.

Након обиласка појединих културно-историјских пунктова, за децу су приређени разни програми, пре свега, штафетне игре, спортска надметања, израда рукотворина. При разним занимањима, ученици су уз свесрдну помоћ чанадских педагога имали прилику да направе лептире, фарбају, раде, стварају.

При свему томе, посебан нагласак се стављао за стварање услова дружења, бољег међусобног упознавања.

Окончањем разних занимања, уследила је ужина а пред само затварање још једног у низу сусрета ученика поморишких основних школа који уче српски језик, учесницима традиционалне манифестације подељене су поклон-врећице. У свакој су биле јабуке, разгледнице, чоколаде и сокови. Пажња организатора је била, свакако, похвална.

Похвалне речи организаторима и учесницима традиционалног сусрета упутила је и Марија Ластих, српски референт при Министарству јавног образовања која је у канцеларији директора Дорине Папди истакла: „Морамо похвалити наше педагоге. Заслужују све похвале због напретка на пољу знања српског језика наше деце а још више је тај напредак приметан у нагласцима.”

При позитивним резултатима, нагласак треба ставити и на једну констатацију која нам, нажалост, ни овом приликом није промакла: при дружењу, деца су се служила мађарским језиком. Ради се о чињеничном стању које ће се, како изгледа, тешко променити.

П. М.

Избори за мањинске самоуправе у Мађарској

Четрдесет српских самоуправа

Крајем прошле недеље су – паралелно са изборима за месне самоуправе – одржани и избори за месне мањинске самоуправе у Мађарској. Детаљнију анализу резултата и онога што нам на пољу оснивања наших самоуправа предстоји остављамо за следећи број Српских народних новина. У овом

броју доносимо листу српских локалних самоуправа које ће у наредном циклусу функционисати у Мађарској као и имена њихових чланова, и организација које су их кандидовале, на мађарском језику, онако како стоји у званичним изборним документима.

(Извор: www.valasztas.hu)

Будимпешта I квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Radosevics Vladimir	Zora Szerb Egyesület	13	изабран
2 Radosevics Éva	Zora Szerb Egyesület	12	изабран
3 Mamuzsics Rita Mária	Zora Szerb Egyesület, NE Lórév	7	изабран
4 Kolundzsija Gábor	Zora Szerb Egyesület	5	
5 Dr. Urosevics Danilo	Zora Szerb Egyesület	13	изабран
6 Ruzs Márk Milán	Zora Szerb Egyesület, NE Lórév	9	изабран

Будимпешта II квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dr. Ember Tibor	Nemzetiségi Egyesület Lórév	9	изабран
2 Kotorcevic Lázár	Nemzetiségi Egyesület Lórév	6	
3 Vukajlovics Mileva	Nemzetiségi Egyesület Lórév	13	изабран
4 Gorjánác Radojka	Nemzetiségi Egyesület Lórév	9	
5 Jelascity Bránkó	Nemzetiségi Egyesület Lórév	11	изабран
6 Sztepanov Milán	Nemzetiségi Egyesület Lórév	11	изабран
7 Dr. Lásztity Jovánka	Nemzetiségi Egyesület Lórév	17	изабран

Будимпешта III квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dr. Csic Natália	Srpski Forum Egyesület	21	изабран
2 Dr. Lásztity Radomir	Srpski Forum Egyesület	24	изабран
3 Stanisic Borisz	Srpski Forum Egyesület	22	изабран
4 Bajovics Darina	Srpski Forum Egyesület	24	изабран
5 Novacsek Vojnics Kornél László	Srpski Forum Egyesület	22	изабран

Будимпешта IV квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Csolics Veronika	Srpski Forum Egyesület	11	изабран
2 Somlyó Gergely	Srpski Forum Egyesület	8	изабран
3 Csolics Zorán	Srpski Forum Egyesület	11	изабран
4 Hujmans Mirjana	Srpski Forum Egyesület	10	изабран
5 Csolics Sándorné	Srpski Forum Egyesület	10	изабран

Будимпешта VI квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Mandic Filip	Szentendrei Szerb Klub	5	изабран
2 Gyurity Szvetlána	Srpski Forum Egyesület	4	изабран
3 Nagy György	Srpski Forum Egyesület	4	изабран
4 Neményi Milica Judit	Nemzetiségi Egyesület Lórév	10	изабран
5 Tuczakov Dusan	Nemzetiségi Egyesület Lórév	4	изабран

Будимпешта VII квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dujmov Dragomir	Srpski Forum Egyesület	14	изабран
2 Lásztity Alexandra	Srpski Forum Egyesület	10	изабран
3 Kotorcevic Julianna	Srpski Forum Egyesület	12	изабран
4 Hrisztov Jordán	Srpski Forum Egyesület	14	изабран
5 Asabinyné Rockov Olga	Srpski Forum Egyesület	10	изабран

Будимпешта IX квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Sibalín István György	Srpski Forum Egyesület	5	изабран
2 Siskovity Éva	Srpski Forum Egyesület	11	изабран
3 Bekic Borisz	Nemzetiségi Egyesület Lórév	4	
4 Berényi Anita	Srpski Forum Egyesület	7	изабран
5 Ruzs Boriszlávné	Srpski Forum Egyesület	6	изабран
6 Siskovity Nevena	Srpski Forum Egyesület	10	изабран

Будимпешта XI квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Becseics Branko	Srpski Forum Egyesület	14	изабран
2 Szakál György	Srpski Forum Egyesület	11	изабран
3 Novakovity Milán	Srpski Forum Egyesület	5	
4 Becseics Péter	Srpski Forum Egyesület	17	изабран
5 Hrisztov Radmila	Srpski Forum Egyesület	2	
6 Lasztity György	Srpski Forum Egyesület	17	изабран
7 Lasztity Mária	Srpski Forum Egyesület	15	изабран

Будимпешта XII квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dr. Lásztityné Dr. Kiss Anna	Srpski Forum Egyesület	17	изабран
2 Lásztity György	Srpski Forum Egyesület	16	изабран
3 Dr. Lásztity Dömötör	Srpski Forum Egyesület	19	изабран
4 Dr. Lásztity Borivoj	Srpski Forum Egyesület	16	изабран
5 Tyoszity Péter	Srpski Forum Egyesület	15	изабран

Будимпешта XIII квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Hrisztov György	Nemzetiségi Egyesület Lórév	21	изабран
2 Osztóics Péter	Nemzetiségi Egyesület Lórév	25	изабран
3 Kozics Péter	Nemzetiségi Egyesület Lórév	21	изабран
4 Feigl Mariann	Nemzetiségi Egyesület Lórév	23	изабран
5 Erdélyi Mária	Nemzetiségi Egyesület Lórév	21	изабран

Будимпешта XIV квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Mandics György	Srpski Forum Egyesület	25	изабран
2 Lásztity Péter	Srpski Forum Egyesület	25	изабран
3 Becseics Dusanika	Srpski Forum Egyesület	23	изабран
4 Szemler Tamás	Srpski Forum Egyesület	23	изабран
5 Markovné Szusics Xénia	Srpski Forum Egyesület	29	изабран

Будимпешта XV квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Karsay Edit	Srpski Forum Egyesület	8	
2 Füst Péter	Srpski Forum Egyesület	20	изабран
3 Szabó Katalin	Srpski Forum Egyesület	18	изабран
4 Pavuk Ferenc Iván	Srpski Forum Egyesület	21	изабран
5 Karsai András Mihály	Srpski Forum Egyesület	22	изабран
6 Vargáné Pavuk Erzsébet Teréz	Srpski Forum Egyesület	14	изабран
7 Szabó Józsefné	Srpski Forum Egyesület	9	

Будимпешта XVIII квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dimity Antalné	Srpski Forum Egyesület	40	изабран
2 Dimity Miklós	Srpski Forum Egyesület	35	изабран
3 Dimity Boriszláv	Srpski Forum Egyesület	35	изабран
4 Timotity Zsolt	Srpski Forum Egyesület	11	изабран
5 Bodóné Gojkovic Sonja	Srpski Forum Egyesület	2	
6 Timotityné Sibalín Hajnalka	Srpski Forum Egyesület	11	изабран

Будимпешта XIX квартал

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Ruzs Boriszláv	Srpski Forum Egyesület	18	изабран
2 Borbáth Zoltán	Srpski Forum Egyesület	16	изабран
3 Suhajda Anita	Srpski Forum Egyesület	17	изабран
4 Skenderija Dejan	Srpski Forum Egyesület	18	изабран
5 Ruzs Igor Dusan	Srpski Forum Egyesület	17	изабран

Липова

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Vecserinovit Dusan	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	17	изабран
2 Kassanin Szilvó	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	19	изабран
3 Bácsvánin Szlobodan	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	19	изабран
4 Popovics Miklós	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	21	изабран
5 Kassanin Milán	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	24	изабран

Мохач

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Máté Dusan	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	23	изабран
2 Mohácsi-Bugarszki Norbertné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	22	изабран
3 Kozics Mihályné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	28	изабран
4 Sztipanov Szlobodanné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	33	изабран
5 Deszantsics Jánosné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	26	изабран
6 Strumperger Lászlóné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	3	
7 Sztepanov Radován	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	33	изабран

Печуј

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Gorjánác Radován	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	34	изабран
2 Grosits Dusan	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	29	изабран
3 Belájszki Náda	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	28	изабран
4 Dr. Pavlov Milica	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	30	изабран
5 Vujkov Mária	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	28	изабран

Виљан

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Urszity Mladen	Srpski Forum Egyesület	19	изабран
2 Urszics Alexandra	Srpski Forum Egyesület	20	изабран
3 Maurer Miklósné	Srpski Forum Egyesület	16	изабран
4 Sákics Dragomir	Srpski Forum Egyesület	19	изабран
5 Urszity Bernadett	Srpski Forum Egyesület	12	изабран
6 Urszics Mirosláv Miklósné	Srpski Forum Egyesület	20	изабран

Баја

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Csility Márk	Bajai Szerbek Vallási és...	17	изабран
2 Apity Mirjana	Bajai Szerbek Vallási és...	21	изабран
3 Tomasevity József	Bajai Szerbek Vallási és...	16	изабран
4 Sokacz Dusica	Bajai Szerbek Vallási és...	16	изабран
5 Kozics Vladimir	Bajai Szerbek Vallási és...	9	
6 Apity Milos	Bajai Szerbek Vallási és...	31	изабран

Сантово

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Siskovity Náda	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	43	изабран
2 Csizmity Lyubica	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	41	изабран
3 Gyurity Illésné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	44	изабран

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
4 Gyurity Milán	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	39	изабран
5 Kóczics Illésné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	42	изабран

Батања

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Gyenes-Eckbauer Miklós József	Szegedi Helyi Szerb Közösség	47	изабран
2 Gulyás Jánosné	Szegedi Helyi Szerb Közösség	41	изабран
3 Podina Mirosláv	Szegedi Helyi Szerb Közösség	47	изабран
4 Szutor Lászlóné	Szegedi Helyi Szerb Közösség	56	изабран
5 Roczkov Frigyes	Szegedi Helyi Szerb Közösség	49	изабран

Деска

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Gyukin Mladen	Szegedi Helyi Szerb Közösség	33	изабран
2 Adamov Csedomír	Szegedi Helyi Szerb Közösség	23	изабран
3 Brczán Krisztfó	Szegedi Helyi Szerb Közösség	37	изабран
4 Gyorgyev Milivojné	Szegedi Helyi Szerb Közösség	23	изабран
5 Belájszki Nevenka	Szegedi Helyi Szerb Közösség	33	изабран

Чанад

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Gedos Száva	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран
2 Higysán Aurél	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран
3 Neduczsa Zarán	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран
4 Berár Mihály	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран
5 Kollár Ferenc	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран

Сегедин

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Petres Márta	Szegedi Helyi Szerb Közösség	26	изабран
2 Farkas Ilona	Szegedi Helyi Szerb Közösség	25	изабран
3 Vladiszávyev Milán	Szegedi Helyi Szerb Közösség	32	изабран
4 Roczkó Tomisláv	Szegedi Helyi Szerb Közösség	32	изабран
5 Rusz Borivoj	Szegedi Helyi Szerb Közösség	32	изабран

Нови Сентиван

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dunai Józsefné	Szegedi Helyi Szerb Közösség	35	изабран
2 Putnik Sándor	Szegedi Helyi Szerb Közösség	39	изабран
3 Putnik Bozsídár	Szegedi Helyi Szerb Közösség	40	изабран
4 Veszelinov Dánielné	Szegedi Helyi Szerb Közösség	37	изабран
5 Aczkov Radenko	Szegedi Helyi Szerb Közösség	39	изабран

Пантелија

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dr. Kollarics Béla György	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран
2 Benkovics Ferenc	Nemzetiségi Egyesület Lórév	17	изабран
3 Benkovics Nóra	Nemzetiségi Egyesület Lórév	13	изабран
4 Csupity Simon	Nemzetiségi Egyesület Lórév	24	изабран
5 Abrahámovics Tihamér Istvánné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	14	изабран

Српски Аљмаш

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Kóvári Csabáné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	21	изабран
2 Vukájlóvics Szávó	Nemzetiségi Egyesület Lórév	19	изабран
3 Takóné Csupity Veronika	Nemzetiségi Egyesület Lórév	18	изабран
4 Mohainé Csupity Zsófia	Nemzetiségi Egyesület Lórév	19	изабран
5 Takó Miléna	Nemzetiségi Egyesület Lórév	19	изабран

Стони Београд

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Csepeli Attila Gyula	Nemzetiségi Egyesület Lórév	7	изабран
2 Sándorovits Tamás	Nemzetiségi Egyesület Lórév	8	изабран
3 Sándorovits László	Nemzetiségi Egyesület Lórév	7	изабран
4 Mernyei Miklósné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	6	изабран
5 Jakab Csilla	Nemzetiségi Egyesület Lórév	5	изабран

Калаз

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Feketéné Krunity Anica	Szentendrei Szerb Klub	23	
2 Krunity Péter	Nemzetiségi Egyesület Lórév	37	изабран
3 Aczkov Bránko	Nemzetiségi Egyesület Lórév	30	изабран
4 Vészits Péterné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	34	изабран
5 Raczkó István	Nemzetiségi Egyesület Lórév	23	изабран
6 Aczkov Vojin	Nemzetiségi Egyesület Lórév	28	изабран
7 Kerekes Adrienn	Szentendrei Szerb Klub	25	изабран
8 Roczkó István	Szentendrei Szerb Klub	21	

Чобанац

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dr. Lásztói Vojisláv	Nemzetiségi Egyesület Lórév	14	изабран
2 Dudor Miklósné	Szentendrei Szerb Klub	18	изабран
3 Lipták György	Szentendrei Szerb Klub	26	изабран
4 Bácsits Szvetozár	Szentendrei Szerb Klub	15	изабран
5 Sosity Sándor	Szentendrei Szerb Klub	14	изабран

Ерд

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Gyukin Szvetozár	Nemzetiségi Egyesület Lórév	14	изабран
2 Rockov Milán	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран
3 Gyukin Dragan	Nemzetiségi Egyesület Lórév	13	изабран
4 Csánics Sándor	Nemzetiségi Egyesület Lórév	19	изабран
5 Csánics Stanica	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран

Гед

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Novákovics Dusán György	Szentendrei Szerb Klub	37	изабран
2 Suput Iván	Szentendrei Szerb Klub	35	изабран
3 Pandurovic-Novákovics Anica	Szentendrei Szerb Klub	38	изабран
4 Novákovics Mihályné	Szentendrei Szerb Klub	37	изабран
5 Popovics György	Szentendrei Szerb Klub	34	изабран

Ловра

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Bogdán Szlávana	Nemzetiségi Egyesület Lórév	44	изабран
2 Hraniszláv Radojka	Nemzetiségi Egyesület Lórév	31	изабран
3 Gergev Rastkó	Nemzetiségi Egyesület Lórév	40	изабран
4 Alexov Lyubomir	Nemzetiségi Egyesület Lórév	43	изабран
5 Kassanin Dusán	Nemzetiségi Egyesület Lórév	25	
6 Alexov Predrág	Nemzetiségi Egyesület Lórév	44	изабран

Помаз

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Nyári Bosiljka	Szentendrei Szerb Klub	35	
2 Szimics Dragan	Szentendrei Szerb Klub	65	изабран
3 Nyári Iván	Szentendrei Szerb Klub	42	изабран
4 Bogdán Péter	Szentendrei Szerb Klub	50	изабран
5 Absity Döme	Szentendrei Szerb Klub	59	изабран
6 Mihli Péter	Szentendrei Szerb Klub	28	
7 Golub Nenád	Szentendrei Szerb Klub	55	изабран

Српски Ковин

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Vég Bálintné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	16	изабран
2 Felhalminé Radivoj Perszida	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран
3 Mártity Predrág	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран
4 Vég Dusánka	Szentendrei Szerb Klub	16	изабран
5 Felhalmi Ljubica	Nemzetiségi Egyesület Lórév	15	изабран

Бата

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Radován Sándor	Nemzetiségi Egyesület Lórév	37	изабран
2 Radován Katalin	Nemzetiségi Egyesület Lórév	42	изабран
3 Radován György	Nemzetiségi Egyesület Lórév	31	
4 Hájos György	Nemzetiségi Egyesület Lórév	27	
5 Igmándi Zorán	Nemzetiségi Egyesület Lórév	42	изабран
6 Kóvári Szilárd	Nemzetiségi Egyesület Lórév	31	изабран
7 Sinka Istvánné	Nemzetiségi Egyesület Lórév	14	
8 Csupics György	Nemzetiségi Egyesület Lórév	35	изабран

Сентандреја

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Vukovits Dusán	Szentendrei Szerb Klub	24	изабран
2 Koszovszki Zorica	Szentendrei Szerb Klub	22	изабран
3 Sztankovics Nándor	Szentendrei Szerb Klub	22	изабран
4 Vukovits Koszta	Szentendrei Szerb Klub	26	изабран
5 Margaritovits Milenka	Szentendrei Szerb Klub	30	изабран

Чип

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Dragojlovits Adriána Jadranka	Nemzetiségi Egyesület Lórév	25	изабран
2 Tornyoossyné Osztóics Mária	Nemzetiségi Egyesület Lórév	24	изабран
3 Bácsits Tihamér	Srpski Forum Egyesület	28	изабран
4 Mály Biljana	Nemzetiségi Egyesület Lórév	26	изабран
5 Hajdzsán Náda	Srpski Forum Egyesület	25	изабран

Тукуља

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Szusics Péterné	Szentendrei Szerb Klub	14	изабран
2 Zsurzucz István	Srpski Forum Egyesület	18	изабран
3 Fövényiné Vásárhelyi Hajnalka	Srpski Forum Egyesület	11	
4 Székelyné Pejovic Zora	Srpski Forum Egyesület	17	изабран
5 Szusics György (Gyoka)	Srpski Forum Egyesület	18	изабран
6 Csikós Sándor	Srpski Forum Egyesület	16	изабран

Медина

Име кандидата	Организација	Гласова	Резултат
1 Mirkovicsné Szokics Száveta	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	17	изабран
2 Rafajlovics Miklós	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	23	изабран
3 Szokics Elekné	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	26	изабран
4 Szokics Pájo	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	23	изабран
5 Szokics Mító	Pécs-baranyai Szerb Egyesület	26	изабран

Трећи дан. Велико непријатно изненађење које ће дуго трајати. Из Печуја возом смо стигли у Будимпешту, природно у пратњи једног стражара, који је успут спавао више сати. (Тада се путничким возом од Печуја до Будимпеште путовало скоро целу ноћ.) Са Јужне железничке станице колима су нас одвезли до касарне која се налази на улици Беле Бартока бр. 26. Касније смо дознали да се у овој касарни налази центар Војне контраобавештајне Службе; а у подруму злогласна тамница, која је била изграђена у периоду владавине чувене аустријске царице и мађарске краљице Марије Терезије. Након јако пријатног дочека и гостопримства у селу Олд и граду Шиклош, као и другарског понашања мађарских официра у Печују, мислили смо – боље речено били смо уверени – да ће нас тако дочекати и у Будимпешти. Међутим убрзо смо приметили да баш овог трећег дана почиње један сасвим нови, непријатни, неразумљив и тајанствен период у нашем животу. Почело је овако. На улазу у касарну чекао нас је један поручник и војник са аутоматом. Обојица су били строго службени. Поручник нам је руком, без и једне речи, показао да идемо према лифту. Изишли смо на другом спрату, где су нас сместили у једну малу собу, врата закључали и отишли, онако као да су глувонеми. Након сат времена два војника су нам донели доручак, поново закључали врата и нестали. Оставили су нас на миру да размишљамо и „уживамо у гостопримству“ Мађара. Око подне су нам донели ручак, поново без једне речи. Убрзо после ручка у собу улази онај „наш“ поручник и војник са аутоматом. Поручник је проговорио, али смо га разумели тек тада када је руком показао да излазимо из собе. Поново смо у лифту, али одмах приметисмо да лифт вози не горе, него доле. Значи „Зло се пише добро бити неће!“ Убрзо смо се нашли иза гвоздених врата у тамници. Много касније смо дознали да то била једна од најзлогласнијих тамница у Будимпешти.

Шестомесечни период у затвору

Страшно изненађени и разочарани одбили смо да примимо вечеру и ђебад за спавање. На велико изненађење и стажара и затвореника целу ноћ смо галамили и певали партизанске песме, међу њима и ону: „Партизан сам, тим се дичим, то не може бити свак; умријети за слободу, може само див јунак“. Стажари су неколико пута покушали да нас смире, претили су нам али ми смо и даље певали и галамили. Те ноћи заветовали смо се да ако изиђемо живи из тамнице одмах ћемо покушати да побегнемо из Мађарске у Советски Савез или у неку другу суседну земљу. Око осам сати ујутро, нашу песму, галаму и размишљање су прекинули. Отварају се гвоздена врата, у тамницу улази један официр у чину мајора, представља нам се и почиње да без акцента говори српскохрватски. Поред осталог рекао је: „Молим вас извините, јучерашњи дежурни официр направио је грешку, вероватно није прочитао ваш записник из Шиклоша; није знао ко сте и ради тога вас је затворио у тамницу. Узмите ваше ствари, излазимо!“ Да, у оно време наш живот је био пун великих непријатних и пријатних изненађења. У приземљу зграде ушли смо у једну доста велику собу, са два прозора (природно, са решеткама) окренута према улици Барток Бела. У соби су била три војничка кревета, велики сто, столице, умиваоник са огледалом, подесним за бријање, и остале удобности. Опраштајући се мајор нам је рекао: „Одморите се добро, донеће вам прибор за шах, домине и новине. Тоалет и купатило налазе се на крају ходника, ако вам је потребно покуцајте на врата стажар ће вам отворити. За неколико дана поново ћемо се видети, довиђења.“

Нажалост обећаних неколико дана трајало је „само“ три месеца. За ово време дежурни стражари, са којима смо већ почели да проговоримо коју реч на мађарском, бринули су се о нама. Нашег мајора више нисмо видели. Били смо у великој неизвесности, што се је десило, зашто нема новог саслушања? После три месеца, након другог штрајка глађу, поново нас је посетио „наш“

Др Бошко Колунџија

ТРИ ОФИЦИРА (II)

мајор, покушао да нас смири и обећао да ће убрзо почети наше дуго очекивано саслушање. Хвала Богу, овог пута није било „обећање лудом радовање“. Саслушање, боље речено серија саслушања је почела већ идућег дана и трајала – са већим и мањим прекидима – више дана, понекад и ноћу. Наизменично, сваког дана један од нас био је на реду; понекад и више пута. Приметили смо да свим силама, без физичког насиља, покушавају да у нашем одговору, на постављена пи-

У Будимпешти са Радом Мрђеновићем (с десна) и Лацићем, августа 1949. године

тања, пронађу нешто контадикторно, за њих сумњиво. Вероватно су мислили да ми нисмо политички емигранти, него неки добро припремљени и префигани КОС – овци, убачени Титовци. (Раде и ја били смо у ЈА официри КОС – а.) Сигурно су паралелно са саслушањем – преко својих агената у Југославији – проверавали наше изјаве. Тако дугу серију саслушања завршили су у другој половини марта. Након тога оставили су нас на миру, али у великој неизвесности. Ипак смо се, за неколико дана, смирили и мало охрабрили, мислећи да ће се убрзо поново појавити „наш“ мајор и саопштити нам оно што месецима чекамо, да смо слободни. Нажалост замишљених неколико дана трајало је још три месеца.

Данас је врло добро и детаљно познато какве су биле злогласне Хортијеве фашистичке тамнице, пре и за време II светског рата, и Ракошијеве тамнице после рата. Све оне југославенске емигранте који су тада, у Ракошијевим затворима или после затвора на слободи постали сумњиви убрзо је „прогутала тамна ноћ“. Не рачунајући ону прву ноћ, наша просторија, у којој смо провели шест месеци и два дана, није била ни тамница, ни кућни притвор, него неки чудни тешко разумљиви затвор, у којем нас ни физички, ни психички нису мучили. Напротив, стражари су се увек коректно понашали и бринили се о нама. Сваког дана редовно су нам доносили добру и укусну храну (вероватно из официрске кухиње) за доручак, ручак и вечеру; новине на руском језику и неке друге ситнице које смо тражили. Сећам се једног безначајног али свакако – у том периоду – интересантног догађаја. Након једноседмичног боравка у затвору причали смо о томе како би било добро да имамо при руци папир и оловку. Идућег дана ја сам се усудио да замолим стражара, да нам донесе три свеске, папир за писање и оловке. Истог дана смо добили све оно што смо тражили. Тако сам, захваљујући њему стражару, чије име нисам знао, већ у затвору почео да пишем дневник; који сам прецизно водио шест месеци у затвору и још пуне две године на слободи, све до септембра 1951. године.

У дневнику од 21. јуна 1949. године записао сам: „Јутрос, раније него обично, дигао сам се

око 7 сати. Док Раде и Анте још спавају, решио сам да прочитам неке чланке из руских новина – ЗА ПРОЧНИЈ МИР И НАРОДНУЈУ ДЕМОКРАТИЈУ. Око 8 сати и Раде се пробудио. Рекао ми је да је добро и мирно спавао, ништа лоше није сањао, желео би да после доручка одиграмо неколико партија шаха. Не знам колико времена смо играли три партије: прва је била нерешена, другу је победио он, а трећу ја. Тако нам је време после доручка врло брзо прошло. Негде око 11 сати улази нам у собу један стажар, кога смо звали Црни (знао је неколико руских речи) и каже нам: «Товаришчи падготовтес в пјат часов нашли!» Наше изненађење брзо прераста у велику радост. Да ли је могуће, да је стигао онај дан коју чекамо више од шест месеци? Да, стварно је стигао. Око

17 сати добили смо цивилно одело, скинули униформу, сели у кола и кренули у непознатом правцу. Нешто више од пола сата вожње кола су се зауставила у једном селу. Са возачем улазимо у једну сразмерно велику приземну зграду (вилу) која располаже са више соба и разних других просторија. У једном одвојеном делу зграде становао је наш „пазикауша“ Јошка са супругом и малом кћерком. Он нам је објаснио да се налазимо у насељу Будакеши. Од овог села до Будимпеште стиже се аутобусом број 22. Тако у Будакешију почиње наш најновији

период живота. Велико питање је шта нас чека у емиграцији?!”

Период несрећних и мукотрпних дана у емиграцији

У животу сам имао више већих – мањих, међусобно повезаних али и врло различитих периода: 1. Детињство, основна школа, пастирство, тешки физички радови у пољопривреди и на изградњи железничке пруге Бихаћ – Книн. 2. Четворогодишњи партизански рат са свим својим успесима и радостима, неописивим тешкоћама и страхотама. За време рата био сам два пута рањен и преживио тифус (јули 1941. – мај 1945.). 3. Врло срећан, безбрижан и успешан мирнодопски период. Школовање и брзо напредовање у Југословенској Армији. Унапређен сам у чин капетана 17. јула 1947. године (мај 1945 – децембар 1948.). 4. Вероватно најнеизвеснији и најнепријатнији период мог живота почиње децембра 1948. и траје до септембра 1951. године.

Без специјалности, без знања мађарског језика, без најосновнијих услова за живот, без породице и родбине, колега и пријатеља, познаника и другова осећао сам се као да сам из авиона пао на неко ненасељено острво. Поново је постала актуална партизанска парола: „Друже, снађи се!“ Тако у Будимпешти, 21. јуна 1949., почиње наш неизвесан живот на великој нули. Истина, радећи у творници тешке физичке послове, од оне мизерне плате могло се животарити, гладовали нисмо, али смо убрзо осетили сву горчину емигрантског хлеба. То смо осетили не само ми, обични емигранти, него и многи други, који су у иностранству имали широко познанство и говорили више страних језика. Међу њима је био и наш великан, покојни Милош Црњански: песник, приповедач, романиер, путописац и драмски писац, који је 1993. године сврстан у категорију „100 најзначајнијих Срба“. Црњански је говорио више страних језика. Пре Другог светског рата дуго година је радио у југословенској дипломатској служби у Риму и Лондону.

(Наставиће се)

ИЗ НАШЕ

ИСТОРИЈЕ (35)

Србија у антивизантијској коалицији

Иако је цар Манојло I Комнин 1143. преузео препорођену империју у пуној снази и успону, у Цариграду је нови крсташки рат, покренут 1147. године, ипак изазвао велико узнемирење. Кроз византијске територије је најпре прошла велика немачка војска с краљем Конрадом III Хоенштауффовцем на челу и изазвала nerede, а када се појавила војска француског краља Луја VII, који је био савезник византијских непријатеља Нормана, стање је постало још опасније.

У јесен исте 1147. године Нормани су напали Византију, најпре су освојили Крф, а потом Коринт и Тебу. Припремајући се за обрачун, Византија је тражила савезнике. Најпре је склопила савез са краљем Конрадом III када се овај враћао са крсташког похода, а касније се том савезу придружила и Венеција. Нормански краљ Рожер II је потражио савезнике у самој Немачкој да би онемогућио делатност Конрада III изван граница Немачке, а затим се приближио Угарској.

На угарском престолу се тада налазио Геза II (1141 – 1162), син Беле II и Јелене, кћери лачког великог жупана Уроша I. У то време је у Угарској врло утицајна личност био Белош (у мађарским изворима Белуш), брат краљице Јелене.

Он је био и васпитач младог краља, потом бан и најзад палатин. У том својству је у име малолетног краља практички он управљао државом. И управо тада улази Угарска у савез са Норманима против Византије. Овом савезу се прикључила и Србија.

Иако су се две велике коалиције с временом прошириле новим члановима (Француска, међусобно завађене руске кнежевине), рат је ипак захватио само нека подручја. Борбе су се водиле између Нормана и Византије око јонских острва, затим између Конрада III и његових противника Велфа у Немачкој, између Срба и Византије.

У Рашкој је тада на власти био велики жупан Урош II, син Уроша I, па према томе брат угарске краљице Јелене и палатина Белоша. Породичне везе су свакако много значиле за српско-угарску сарадњу. Тај „братски“ савез је охрабрио Уроша II да уђе у отворену борбу против цара Манојла, чији је вазал био још пре 1146. године.

Борбе у Србији су букнуле 1149. Урош II је напао суседне византијске територије. Судићи по невероватно брзом реаговању Византинаца, напад је морао бити већих размера. Цар је због српског напада одустао од похода на Сицилију и с великим снагама кренуо против Срба. Исход тог противнапада је, изгледа, одлучила његова жестина и муњевита брзина.

Предраг Степановић

ПИСМА

ИЗВЕСНОЈ

„Цело село шмрче бело...“

Нисам сигуран да ли је то било у шестом или седмом разреду основне. Завукло се мало друштво лоших ђака у последње клупе учионице, па нешто шушка и пребројава. Приближим се полако, ослушнем, загледам се, кад имам шта и да видим: цигарете! Пуна кутија, тек начета. Па то је страшно, тако млади а пуше! – избија из мене глас савести који је пре тога изашао из уста моје баке, мајке, учитељице и осталих неприкосновених ауторитета у мом претпубертетском животу. И шта сам друго могао него да спасавам што се спасти може. Изађу они на одмор, а ја држ' кутију па у ђубре. Своју анђeosку бригу за здравље одељењских другова упражњавао сам свега три или четири дана, док нису упали у учионицу усред моје племените мисије и запретили ми да ће ми разбити нос ако им до сутра не надокнадим сву штету.

Читам у новинама да су сада деца између часова у неким сличним конспирацијама, само што ове није спојио „један дим“, већ „шмрк“. Чули то и дилери оне друге врсте опијума, који се добија мешом турских, иумедијских и шпанских нота (све зачињено гласовним могућностима интерпретатора налик бику кога живог дере), па смислили хит. Наменска песмица се ових дана не скида са сателитског програма једне од две ТВ станице чији сигнали стижу из матице у нашу дијаспору. Чисто да деци мало отворе очи и објасне им како „шмркање“ не само да није лоше, него је и пожељно, као део нашег фолклора.

Извесни дицеј Крмак свој мега-хит почиње овако: „Људи моји истина је жива / што полуде село то је дрога крива. / Пушила се трава, на реду је кока / у мом селу, брале, све се живо рока.“ То ти је прва (ката)строфа. Онда рефрен: „Цело село шмрче бело, жоој! / Продај стоку да купимо коку, / ајд до мога, уништи нас дрога!“

Еј, срамота ме али шта ћу, морам да ти пренесем у оригиналу ако већ сама ниси чула. Али то није све! Дилер Крмак, у амбијенту сеоске воденице прилагођене нарко-потребама свога села, у другој строфи настоји да наброји ко се све „навукао“ на кокаин, а наравоученије је – кад могу они што не би и ти: „Навуко се ћале, то је браћо страшно / конзумира бело као да је брашно, / ујаци и ујне, стричеви и стрине, / нико неће, људи, с коке да се скине. Цело село шмрче бело, жоој...“

А можда то недавно одбегли власник дотичне српске телевизије само поручује како се проводи (од чега живи) на смутним простанствима мајке Русије?

Твој Драган

КУЛТУРА МАТИЦЕ

Гран при „Мира Траиловић“ „Галебу“

Жири 40. Битефа без великих дилема, једногласно и брже него ранијих година, донео је одлуку да Гран при „Мира Траиловић“ припадне представи „Галеб“, у режији Арпада Шилинга и извођењу ансамбла Театра „Кретакор“ из Будимпеште.

Одлуку су потписали Дино Мустафић, реди-тељ и председник жирија, Игор Ђорђевић, Даша Ковачевић, Егон Савин и Милош Софреновић. У образложењу одлуке стоји да је ово највише признање додељено „за поставку и изузетну редитељско-глумачку креацију која проналази кључ за највећу литерарну енигму 20. века и потврђује Чехова као нашег савременика“.

Специјална награда Битефа припала је представи „Само изгледа да сам мртав“ позоришта Хотел Про Форма из Копенхагена (Данска) у режији Кирстен Дехлхолм, за виртуозно и префињено сценско обликовање музичког садржаја.

У Позоришту на Теразијама гостује Чет Вокер

У Позоришту на Теразијама у Београду у току је двонедељни курс (почео 18. септембра) шоу денса/чез игре, који држи бродвејски кореограф Чет Вокер, а који похађају играчи и кореографи из свих београдских позоришта.

Гостовање познатог уметника реализовано је у сарадњи са Амбасадом САД у Београду и часо-

писом за уметничку игру „Orchestra“; посебно је занимљиво то што ансамбл куће „домаћина“ управо припрема чувени бродвејски мјузикл „Чикаго“.

Чет Вокер борави у Београду у оквиру „Culture Connect Envoy“ програма који ангажује америчке уметнике, уметничке менаџере и предаваче да раде са својим страним колегама из институција културе како би изградиле и ојачале везе поверења, толеранције и наде између САД и земаља широм света.

Током протеклог викенда имао је, поред осталог, интересантне радионице са децом ромске националности и особама са посебним потребама.

47. Октобарски салон у Београду

Најстарија и најугледнија ликовна манифестација у Србији, 47. Октобарски салон званично је отворен 1. октобра испред Музеја „25. мај“, једном од 14 излагачких простора овогодишњег салона.

Рекордан по броју учесника – њих 112 из 33 земље са свих континената – Октобарски салон је ове године по трећи пут осмишљен као међународни. Уметнички директор Салона је ликовни критичар из Немачке Рене Блок, а председник жирија Роберт Стор из Америке, који ће следеће године бити уметнички директор Бијенела у Венецији. Роберт Стор је саопштио и уручио награде.

Добитници награда овогодишњег салона јесу уметник из Хрватске Владо Мартек, уметник из Србије Зоран Насковски и уметница из Лондона Сем Тејлор Вуд, која није била присутна.

Одлуке о наградама донете су једногласно. Музеј примењене уметности доделио је награду уметници Аино Канисто.

...И

ТАЧКА

Птица на врху јеле. Баш када је у рано, јесење јутро црно-бела птица слетела на врх црвенкастим сунчевим зрацима обасјане јеле, песник М. се пробудио и погледао кроз прозор планинског пансиона, те поново закључио да је природа заиста највећи мајстор савремене уметности, и да њени перформанси – почев од ових најмањих и најједноставнијих попут слетања поменуте црно-беле птице на јелу, све до грандиозних и расипничких попут диновских водопада или замрачења сунца (о деструктивнима, као што су земљотреси или ерупције вулкана и да не говоримо) – далеко премашују све што човечји ум може да смисли а људска рука да створи, па би се део буџета одбора за културу градске самоуправе могао мирне душе преусмерити у фонд за заштиту животне средине или наменити за изградњу туристичких стаза и планинских одмаралишта, а грађанима би се могло објаснити да се у природу иде као у оперу или у позориште, ради уживања у лепоти, и без задње намере да се нешто од ентеријера промени или понесе кући, или да се – не дај Боже – режира представа уместо самог врховног режисера.

Аплауз. Птица је протресла реп, погледала М. кроз прозорско окно, а затим је нагло одлетела, чиме је играоказ од неколико секунди завршен, те је песник природу наградио спонтаним аплаузом, обукао се и изашао у шетњу, у потрази да новим уметничким искуствима.

Милан Степанов

МАТИЦА НА ДЛАНУ**Устав на сва уста**

Србија је добила нови устав, а њени грађани прилику да га крајем октобра, када ће бити одржан референдум, јавно потврде и изгласају. На питање шта ће се десити ако на референдум не изађе довољан број грађана, власти одговарају да се овим уставом брани Косово и Метохија и да ће због тога јавно изјашњавање проћи у најбољем реду.

За разлику од процеса доношења устава који према мишљењу бројних јавних личности није протекао баш како треба. Главна замерка властима јесте да су посао збрзали и да је о тако важном питању изостала јавна расправа. Другим речима, текст устава није видео нико – па ни многи међу онима у парламенту који су га прогласили, и то једногласно.

Чак је и сам председник Србије Борис Тадић изјавио како због изостанка јавне расправе „осећа нелагодност“! Зато је, ваљда, грађанима и препричао да је нови устав „неупоредиво бољи од претходног и обезбеђује трајну жељу грађана да се живи боље и квалитетније“. Грађани Србије, судећи по наведеном, не морају више да брину – устав им гарантује квалитетнији живот. Чему онда толика галама? Шта фали Уставу?

Никоме, пре свега, није јасно „то“ са Косовом. Ако се заиста деси, пита се један аналитичар, сценарио наметнуте независности КиМ, са унилатералним признањима од стране великих сила, како се то у последње време најављује, како ће се Србија практично одно-

сити према томе? Да ли помињање Косова у преамбули Устава, има само декларативну вредност или обавезујући карактер за садашње и будуће генерације? Хоће ли Србија прекинути дипломатске односе са свим земљама које признају државу Косово? Хоће ли представник Србије бити дужан да напусти заседање Светске банке, или неке регионалне организације, када се на њој појави и представник државе Косово? Како ће Србија и када повратити Косово? Доброволним плебисцитом Косовара или радикалном – оружаном силом? Хоће ли се свако српско дете спремати за могући рат на Косову, и хоће ли се Срби као Јевреји некада са „Довиђења у Јерусалиму“ поздрављати са „Довиђења на Косову“? Шта ће Србија да уради са 95 одсто становништва у покрајини? Да их протера? Оружано победи и држи у покорности? Наговори да буду добри? Неће ли то подстаћи њихову даљу демографску и просторну експанзију према опустелим пределима на југу Србије?

Оно што је најзанимљивије када је нови устав у питању, јесте незапамћена слога парламентарних странака које су једнодушно биле „за“. Нема ни једне партије којој муњевито доношење новог устава на неки начин није пријало. Најјачи од њих, и према истраживању јавног мњења врло популарни, јесу српски радикали. Њихова рачуница је потпуно јасна – они се надају власти. Ко други да одбрани Србију?

Избора ће бити свакако, каже вођа радикала Томислав Николић. Он сматра да је „неморално да по усвајању новог устава немамо нове изборе“. Главни разлог по српским радикалима је тај што нови председник треба да се закуне како су Косово и Метохија саставни део Србије.

ропском парламенту. Додуше, ако до краја марта наредне године не заврше реформе и не исправе пропусте у одређеним областима (за Бугарску шест, за Румунију четири), неће моћи у пуној мери да користе повољности које стичу чланством, рецимо, неће имати приступ свим фондовима.

„Сигурносна клаузула“ предвиђа да се ове две земље нађу на мети санкција Европске комисије и три године после пријема. Она би, на пример, могла да им онемогући извоз прехранбених производа на тржиште ЕУ, ако не примене сва правила за утврђивање ветеринарске, фитосанитарне и здравствене безбедности. Такође би могла да им ускрати пуну слободу кретања људи, робе, услуга и капитала и да их исклучи из заједничке политике у области конкурентности, енергетике, саобраћаја и телекомуникација, уколико се у овим секторима не примењују доследно сва европска правила и закони.

И Румунији и Бугарској је, иначе, посебно замерено да нису довољно успешно сузбиле корупцију и организовани криминал, и изражена је сумња да су сасвим спремне да одговорно и ефикасно користе европске фондове.

Европи, Турској и на западном Балкану јасно показују како снажан подстицај представља европска перспектива. С друге стране, истакла је, ширење је подстакло безбедност и стабилност у Европи.

Преговори са Србијом су од маја замрзнути због „недовољне сарадње са Хашким трибуналом“. Додуше, Хавијер Солана, високи представник ЕУ за спољну политику и безбедност, и Оли Рен, европски комесар за проширење, више пута су поручили Београду да би наставак преговора могао уследити „истог дана“ кад буде ухапшен хашки оптуженик, одбегли генерал Ратко Младић. Како је технички део усаглашавања са стандардима и законима Уније био веома успешан, бриселски званичници су оценили да би, у случају да буде отклоњена и ова последња политичка препрека, ССП могао бити потписан у веома кратком року.

ТЕКУЋА ТРАКА**Осуђен Крајишник**

Момчило Крајишник, бивши председник Скупштине Републике Српске, осуђен је у Хагу на 27 година затвора пошто је проглашен за злочине против човечности, али је ослобођен кривице за геноцид. Судије су процениле да је Крајишник имао кључну улогу у заједничком злочиначком подухвату чији је основни циљ била депортација и присилно премештање Муслимана и Хрвата са територије БиХ које је руководство Срба сматрало својим.

Стари злочинац

Центар „Симон Визентал“ из Јерусалима ушао је у траг осумњиченом нацистичком ратном злочинцу, оптуженом да је 1942. године у Новом Саду учествовао у масакру 4.000 цивила Срба, Јевреја и Рома. Реч је о Шандору Кепиру који тренутно живи у Будимпешти и има 92 године.

Неће да признају

Независност Косова је сасвим извесна и државни врх би што пре требало да се помири са том чињеницом, те да буде међу првима који ће бившем делу своје територије признати суверенитет јер би то било у интересу Србије, закључак је округлог стола који је у Београду организовала група невладиних организација.

Млади либерали

Млади Либерално-демократске партије одржали су прошле недеље скуп испред српског парламента позвавши грађане да бојкотују устав који је управо усвојен. Инцидента није било, осим мало кошкања са полицијом, и звиждука упућених српским радикалима и социјалистима који су излазили из зграде. Као инцидент није схваћена ни киша од упалача којом су окупљени засули премијера Коштуницу.

Тужба против БиХ

Група бостонских адвоката поднела је прошле недеље Европском суду за људска права у Стразбуру тужбу против БиХ, због серије нерегуларности око хапшења групе Алжираца, наводних радикалних исламиста, који су пре пет година ухапшени у Сарајеву и затим пребачени у америчку базу Гвантанамо на Куби. Бостонска адвокатска канцеларија „Вилмер-Хејл“ поднела је тужбу у име Лахдара Бумедијена, који је октобра 2001. године ухапшен због наводних веза са мрежом агената Ал каиде у БиХ, која се, наводно, спрема да изведе серију бомбашких напада у Сарајеву. „Босна игнорише учестале позиве међународних организација за заштиту људских права да помогне шесторици ухапшених, од којих су петорица држављани БиХ“, наведено је у тужби. Очекује се да сличне тужбе поднесу и остала петорица ухапшених у склопу исте акције током које је америчка амбасада у Сарајеву данима била затворена, а држава преплављена агентима најразличитијих тајних служби. Бостонски адвокати, такође, сматрају да су посебне везе власти у Сарајеву и САД онемогућиле босанске институције да озбиљније реагују, осим што су једном приликом упутили благо интонирано писмо државном секретару Кондолизи Рајс.

Србији RS, Црној Гори ME

Међународна организација за стандардизацију – ИСО, прошле недеље је на својој интернет-презентацији објавила одлуку о додељивању међународних двословних и трословних националних ознака за Србију и Црну Гору, које ће убудуће носити ознаке RS и SRB, односно ME и MNE. Нове ознаке замениле су алфабетске кодове CS и SCG, које је носила државна заједница Србија и Црна Гора. У случају Интернета, ознака YU моћи ће да се користи још најмање пет година. Регистрација интернет-домена са новом националном скраћеницом требало би да започне кроз неколико месеци.

ОКО ПЛАНЕТЕ**Бугарска и Румунија предложене за ЕУ**

Европска комисија је прошле недеље предложила да пријем Румуније и Бугарске у пуноправно чланство Европске уније, ипак, не буде одложен за годину дана, упркос томе што те државе нису до краја испуниле услове који су им постављени. Како се оцењује у извештају Комисије, ове две земље су, у целини, после седам година преговора, учиниле довољан напредак и требало би да постану чланице ЕУ 1. јануара 2007, како је и првобитно планирано. Коначну одлуку о том предлогу ће у октобру донети Савет ЕУ.

„Румунија и Бугарска су прошле кроз изузетне промене, и спремне су да преузму обавезе које проистичу из чланства у Унији“, изјавио је прошле недеље Жозе Мануел Барозо, председник Европске комисије, представљајући извештај Ев-

Строжија правила за „остатак Балкана“

Улазак у Унију за „остатак Балкана“ може бити знатно тежи него за претходнике. Услови за пријем Србије и осталих балканских земаља биће пооштрени, а оцена о испуњености критеријума строжа. Неће се одређивати никакви датуми, већ ће се Брисел држати формуле „ући ћете кад будете спремни, а кад ће то бити, зависи искључиво од вас“. Жозе Мануел Барозо, председник Европске комисије, потврдио је то прошле недеље, истакавши да наредног проширења ЕУ неће бити све док Унија не добије устав.

Финска председница Тарја Халонен (Финска је актуелна председавајући ЕУ) на последњем заседању Европског парламента оценила је да предузете реформе у централној

ЕКО

НОМИЈА

Први резултати унакрсне пореске процене

Казна од милион евра

Први резултати унакрсне процене имовине и прихода грађана Србије коју последњих месец дана спроводи Пореска управа наше матичне земље потврђују да је ситуација на терену врло лоша, односно да је велики обим непријављених прихода који вишеструко оштећују српски буџет, потврдио је прошле недеље на конференцији за новинаре Владимир Илић, помоћник српског министра финансија. Према његовим речима, порезници ће и наредних месеци наставити да шаљу позиве свима за које се утврди да им је имовина много већа од годишњих примања. Како ствари стоје, очекује се да ће само до нове године пореску контролу проћи више хиљада пореских обвезника у Србији за које Пореска управа има сазнања да су веома богати, а да, при том, њихови приходи не одговарају имовини којом располажу. Тако ће већ наредне недеље на разговор бити позвано нових деветдесет обвезника, махом пословних људи. Током октобра на „проверу“ ће доћи и естрадни уметници, а до краја ове године политичари и спортисти.

До 10. октобра двоје обвезника који су прошли пореску контролу добиће решење да у најкраћем року плате по милион евра казне за утају пореза. Реч је, истакао је Илић, о просечним пореским обвезницима, што само говори о томе колико је оних које ће покушај избегавања плаћања пореза – скупо коштају. Због тога је још једном упућен позив свима онима који су 1. јануара 2003. године, када је закон донет, поседовали имовину чија је вредност износила више од 20 милиона динара, а нису је пријавили, да то под хитно ураде; у противном би уследило подношење кривичних пријава за све који се оглуше о поменути позив.

Илић је истакао да се порезници често срећу са случајевима да неко лице нема ни дана радног стажа, али да располаже имовином вредном више стотина милиона динара. А будући да при том никада није пријавио приход нити поднело пореску пријаву, поставља се логично питање како је такво лице могло да дође до свега онога чиме располаже.

Када је реч о естрада, Илић напомиње да уметници који тврде да порез редовно измирују у иностранству, где наступају и где су и пријављени, имају обавезу да и у Србији пријаве приход који су остварили радећи тамо. Порези које су певачи платили у иностранству биће им одбијени, али ће на основице ипак морати да плати порез по стопи од 10 одсто. Они се у Србији воде као резиденти, те уколико њихови годишњи приходи прелазе 1,2 милиона динара, колико је ове године износио лимит за порез на годишњи приход, морали су да пријаве порез. С обзиром на то да је већина њих сигурно зарадила више од ове суме, а да пријаве нису поднели, имаће проблема због тога, најавио је Илић.

Добра страна целе акције, која ће се наставити и убудуће, јесте у томе што се обвезници којима позив Пореске управе стиже одазивају у готово 100 одсто случајева, што потврђује да су ипак спремни на сарадњу. За последњих 20 дана од када је на снагу ступила измена Закона о дохотку грађана којом се послодавцима дају олакшице за запошљавање млађих од 30, старијих од 45 година и инвалида – посао је добило 366 незапослених. Захваљујући овим олакшицама и мотивацији, послодавци ће, како се очекује, убудуће месечно упошљавати између 500 и 600 нових радника. Томе у прилог говори и најави Пореске управе да ће до краја године запослити око 300 приватника.

Илић је подсетио да ће стимуланс за послодавце у Србији бити и недавно усвојени закон према коме би оптерећење на зараде било знатно смањено, а који треба да ступи на снагу од Нове године. Према том закону, уместо 74 динара на зарађених 100, држави ће убудуће ићи између 61 и 63 динара, у зависности од висине зараде.

КРИВО

ОГЛЕДАЛО

Заклињем се да ћу све своје снаге посветити очувању суверености и целине територије Србије укључујући и Косово и Метохију као њен саставни део, као и остваривању људских и мањинских права и слобода, поштовању и одбрани Устава и Закона, очувања мира и благостања свих грађана Србије...

Одломак из новоуставне заклетве председника Републике

Да ли ће због инсистирања на Косову, према коме имају обавезу да на њему спроводе политику Владе Србије, државни органи бити осуђени на вечити рат или вечито кршење Устава уколико у такав рат не уђу а Косово прогласи независност.

Ненад Чанак,
председник Лиге социјалдемократа Војводине

Мој Воја није клечао ни кад је мене просио, па неће бити на коленима ни пред Карлом дел Понте.

Јадранка Шешел,
супруга Војислава Шешела

Хвала верницима из Санџака који су похрлили да нам помогну (после паљења београдске џамије) иако њихова помоћ никада није стигла.

Мухамед Јусуфспахић,
београдски имам

Устав небеске Србије финансираће грађани Србије са скоро 600 милиона динара.

Марко Живковић,
председник младих Либералнодемократске партије

Без новог устава нема живота у Србији јер је овај садашњи кочица свега.

Велимир Илић,
министар за капиталне инвестиције

СРПСКА

ПОШТА

Браћа Великог Брата

Велики брат има проблема. Један укућанин је напустио кућу. И то не било ко. Да му недостаје слобода и да није све у новцима изјавио је Сремац по имену Мики, пчелар и дрвосеча из Купинова. Овај је младић покупио славу и обожавањем целе нације јер је имао храбрости да свима осталима укућанима ВБ каже у лице оно што о њима мисли. А мислио је лоше. Мада према себи најкритичнији бејаше и често говораше како је најбудалестији међу њима. Најбудалестији, међутим, снакова кофер и врати се у шуму. И оста ВБ на муци, јер народ одмах навали писма да шаље телевизији Б92 и протестује због Микијевог одласка. О себи је мислио да је „природни идиот“. Био је убеђен да личи на Ал Паћина. Тврдио да има „динамит у десници“. Постројавао укућане и бламирао их пред свима ТВ ледаоцима. Пробао је да их просветли, није успео. Да је остао до краја победио би сигурно. И купио би, каже кућу на Фрушкој гори а остатак лове поделио друштву. Фанови су му чак направили сајт на интернету, а по новинама се о њему писало сваки дан. Емисија се гледала само због његовог хумора и коментара. Шта ће Велики брат да ради сад?

И моју је кућу напустио најдражи укућанин, мој млади брат. Снаковао је кофер и одлетео за Јужну Кореју. Снаха ми већ ради у Сеулу као учитељица на енглеском језику. И сад ће он тамо нешто да шљака, да кува псе, шта ли? Окружење у које слеће англосаксонско је сасвим. Мушкарици се радују доласку још једног

члана разбита тима. Они су радосни и риђи. И освојиће куп! Влада ће дићи пехар, али у сну. Биће то свакако културни шок, кад схвате како функционише црногорски ген који предност даје задовољству, а не претераном залагању.

Шта ли би Мики рекао мом брату, онако искрено? Да има више среће него памети. Да се спусти на земљу, на сеулском аеродрому. Да научи да спрема корејску храну, јер то је заиста најбоља кухиња на свету. Да кроз оно што једу схвати какви су у бити, и да их не потцене само зато што су нижи од њега.

Мики би му рекао да се мане зезања и преобрази у бизнисмена који извози, увози, извози... Корејску храну, на пример, да изменимо бит, да се приклонимо колективу, саберемо у нас. Ми, Срби, на зрну пиринча. Без масти, на води, а може и печено. И динстано, и на пари. Њихов највећи специјалитет је кисели купус, који се прави другачије од нашег. Њихов је љући због црвене паприке, и нарочитог мириса, који би многе од вас згадио. Реч је о води у којој је држана ретка врста малене рибе која живи само у корејском мору и тешико је сварљивог укуса. Али мало воде из конзерве добро ће доћи киселом купусу чија ће киселина разградити и равномерно распоредити честице смрада правећи од њих капи афродизијака. Пиринач, алге, соја сос. Мој Влада сад пуца у авиону. Већ раније је летео корејским авионом, када је у Сеулу преседао за Нови Зеланд, тако да зна какве све чаробне ствари носе љупке Корејке у жутичанима.

Тако би Мики рекао мом Влади. А Влада би га само погледао и рекао: „Е, баш си сељак што си напустио кућу Великог брата кад си могао да нас још забављаш, а себе обогатиш.“

Братислав Вељић

УГАО ЗА

СМЕХ

Српски графити

Рекао сам „НЕ“ дрогама али ме оне не слушају.

Мушкарац је као видеорекордер: напред, назад, напред, назад...ејект!

Највише ме пали даљински управљач!

Телевизор

Будимо у контакту. Сочиво!

Шта то значи живети у илузији?

Када после 25 година брака приметитиш, да ти жена није страствена, него астматичар.

Возим као гром! Сваки дан ударим у неко дрво.

Да ли су деца наследна?

Јесу, јер ако ваши родитељи нису имали деце, нећете их ни ви имати.

Добар пасуљ далеко се чује.

Африка не може да буде далеко, код нас у фабрици ради један црнац и на посао долази бициклом.

Астерикусе, Србима не треба чаробни напиток.

Летење је лако научити, треба само да скочите и промашите земљу.

Ако не можете да живите једно без другог, венчајте се па ћете моћи.

Српски ђачки дом

Предавања о дешавањима 1956. године

Пера Ластиић говори о положају Срба за време револуције 1956. године

У организацији Српске самоуправе Ержебетвароша и Српског ђачког дома у Будимпешти 27. септембра, поводом педесете годишњице од избијања револуције, одржана су предавања. Учесници су били професорка Цвета Вуковић и Пера Ластиић, потпредседник Српске самоуправе у Будимпешти. Професорица Цвета Вуковић је присутнима веома занимљиво говорила о дешавањима тих бурних октобарских дана 1956. године у мађарској престоници, али је истовремено дала и опширан преглед тадашње геополитичке ситуације у свету и у нашем региону, која је битно утицала на исход револуције. Заинтересовани су могли да се упознају са многим детаљима тадашњег живота и друштвеног уређења за време Ракошијевог комунистичке диктатуре. Једномљве, терор, интернирање становништва, психичко и физичко малтретирање и убиство недужних људи били су неизоставни делови свакодневнице кобних педесетих година.

Пера Ластиић се у свом предавању осврнуо на живот народности, почев од Аустроугарске монархије, пре-

ко Хортијевог режима, па све до Ракошијевог озлоглашеног соц-реализма. Посебно је истакао прилике и околности у којима се затекла јужнословенска, а унутар ње и српска национална мањина. Вешто, са мноштвом података, Пера Ластиић је своје слушаоце упознао са многим појединостима о покушајима мађаризације народности од стране свагдашњих актуелних властодржаца у Будимпешти.

Присутни су пажљиво слушали занимљиво предавање и упијали детаље о мање познатим или већ заборављеним дешавањима и истакнутим личностима јужнословенске народности четрдесетих и педесетих година прошлог века. Посебно је пленио пажњу однос Срба, Буњеваца, Шокаца, Бошњака, Хрвата, Словенаца према револуционарним дешавањима октобра 1956. године.

Председница Српске самоуправе 7. кварта, др Александра Ластиић, уручила је веома вредне поклон књиге директорки катигици Рус, међу којима се посебно издваја монографија о револуционарним догађањима у Будимпешти 1956. године.

Д. Дујмов

Незаборавна матурска екскурзија

Ученици 12. а разреда посетили Црну Гору

Док су остали увелико седели у школским клупама, ми као најстарији ђаци Српске гимназије у Будимпешти, имали смо привилегију да се сунчамо на плажи которског залива у Црној Гори. То је, дакако, због потребне релаксације како бисмо се касније оснажели, пуни енергије могли припремати за матуру. Можда и не баш одмах, али не задуго, рецимо, за месец-два... А за сада, чисто да се одморимо...

После пасошке контроле на аеродрому у Будимпешти, и након Лазиног повратка са прегледа, где су га одвели, сумњајући да је у свом пакету сакрио нешто... хм, нешто илегално... полетели смо за Дубровник, тачно у 19 часова. Многима од

Сполива у Црној Гори. После тога смо се попели до апартмана и сви смо заузели своја места.

Први дан је био кишовит и хладан, али ни то није спречавало Иветку и Мирјану да први пут у свом животу пробају слану морску воду. Иветка је као делфин уронила у таласе. Пошто се време побољшало, цео дан смо седели на плажи, пливали и возили се на душеку.

Највећи мајстори су били Тијана и Лола, оне су замало отпливале до друге обале. Пре него што се Марко озледио, били смо на излету бродом. Прешли смо у которски залив и купали се у Плавој шпиљи. Једног дана смо прешли у Котор да погледамо летопис ренесансног града и остале знаменитости. Лаза, Лола,

Ученици 12. а разреда са професорима на Цетињу

нас, па тако и за мене, ово је било прво путовање авионом. Били смо узбуђени, али све време бејасмо храбри... Хвала Богу, пре него што је Мирјана покидала моје прсте – тако ми је снажно стискала руку – слетели смо у Дубровник, где нас је чекао аутобус и одвео до Доњег

Марко, Марк и професор Борислав Рус попели су се на градске зидине. У суботу увече у Котору смо се веселили све до четири сата ујутро.

Проблеми су почели када смо се другог дана у девет сати требали кренути на Ловћен. Мртви уморни, ипак смо стигли до циља и попели се на висину од 1660 метара да бисмо погледали Његошев гроб. Следећа станица нашег путовања је била Цетиње, где смо посетили манастир и краљевски двор последњег црногорског краља. У понедељак смо још уживали у сунцу, пржили се на плажи, а у уторак поподне смо кренули кући. Пре лета за Будимпешту провели смо неколико сати у Дубровнику.

Сада сви препланули од сунца, пуни доживљаја, поново седимо у школским клупама и размишљамо о томе када би требали резервисати авионске карте, па да будемо поново на истом месту, са истим друштвом да бисмо се одморили после, надајмо се, успешне матуре. Користимо прилику да се захвалимо нашем другу из одељења, Милошу Дукићу и његовим родитељима на удобном смештају.

Радојка Филаковић,
12. а разред

Д. Д.

Стерија у Српској гимназији

Поводом 200. годишњице рођења Јована Стерије Поповића (1806-1856), дана 28. септембра, у аули Српске гимназије на Тргу ружа, гостујући глумци из Србије су у режији Валентина Венцела приказали омаж из књижевног стваралаштва „српског Молијера”. Присутни су, истовремено, могли да прате инсерте из драме Радослава Златана Дорића која је посвећена животу и делатности Стерије Поповића. Драмски уметници Лидија Стевановић, Соња Стипић и Срђан Алексић

Стерија на Тргу ружа

су на веома занимљив начин представили Стерију Поповића, стављајући акценат на спољашње и унутрашње конфликте главног јунака: одраз мађарско-српских сукоба током бурних дешавања 1848/49. године, Стеријину трагику коју је доживео од тадашње, њему ненаклоњене власти у Србији, али такође и нехај од стране пречанских Срба у Аустроугарској монархији.

Згуснута и добра концентрисана прича о Стерији деловала је убедљиво и веродостојно. Међу квалитетима ове представе могли бисмо издвојити намеру да се укаже на суштину Стеријине личности. Стекли смо утисак да је првенствена замисао режисера успела. Глумци су на достојан начин допринели да се визија аутора ове драме оствари и понуди ужитак гледалачкој публици.

Дани бербе и вина у Вилању

6. и 7. октобра 2006.

Најпре ће бити одржана поворка учесника бербе, а од 14 сати културни програм на отвореној позорници. Поред осталих учесника наступају КУД *Табан* и тамбурашки оркестар из Мохача.

Балканска плесачница у Културном центру „Pecsa”

16. октобра од 19 сати

Свира оркестар *Право*
(Адреса: Petőfi Csarnok, Вр. XIV Zichy M. u 14.)

Балканска плесачница у Музичкој кући „Fonó”

17. октобра од 20 сати

Свира оркестар *Право*
(Адреса: Вр. XII Sztregova u. 3.)

Путовање у Хрватску

Српска самоуправа у Будимпешти срдачно позива све заинтересоване да се пријаве за путовање у Хрватску.

Током четвородневног путовања учесници ће имати прилике да се поводом 150. годишњице од рођења Николе Тесле, упознају са историјским знаменитостима Срба у Хрватској и да се друже са припадницима српске заједнице у Хрватској.

Време путовања: 13-16. октобар 2006. (петак-субота)

Програм путовања:

13. октобар 2006.

Полказак из Будимпеште у јутарњим сатима. Долазак у Загреб. Сусрет са загребачким Србима. Разгледање града. Посета Музеју технике – изложба посвећена Николи Тесли. Посета српској православној митрополији (црквена збирка, храм...). Смештај и вечера у хотелу.

14. октобар 2006.

Полазак из Загреба у јутарњим сатима. Посета Јадовну (спомен-место, губилиште Срба за време Другог светског рата), Смиљану, родном месту Николе Тесле. У гостима код једне месне српске заједнице (Грачац). Вечера и смештај у хотелу на шибенском приморју.

15. октобар 2006.

Посета манастиру Крки, националном парку Крка и Книну. Вечера и смештај у хотелу на шибенском приморју.

16. октобар 2006.

Разгледање Шибеника, српски православни храм у граду. Полазак кући. Долазак у Будимпешту у вечерњим сатима.

Опциони програми:

Посета манастиру Драговићу (одавде је насељен манастир Грабовац). Посета Кули Јанковића код Задра.

Превоз: аутобусом који изнајмљује ССБ.

Трошкови:

▪ Трошкове превоза покривају ССБ и квартовке српске самоуправе.

▪ Учесници треба да плате трошкове хотелског смештаја и полупансионске услуге (исхране – 30 хиљада форинти, што се уплаћује организатору).

Контакт за пријаве и уплате:

Анита Берењи (секретарица ССБ): 269-0633, 06-30-485-7701

Концерт оркестра Бобана Марковића

15. октобра, 2006. са почетком у 19.30, у Палати уметности у Будимпешти. Гости концерта су Беа Паља, Магдолна Ружа.

Дечји клуб „Шарена барка”

„Шарена барка” срдачно позива велике и мале на отварање сезоне, које ће се одржати **8. октобра, у недељу на броду „Vogue” од 10 – до 13 сати**
Заинтересоване дечаке и девојчице организатори очекују са разноврсним програмима

Банатски сабор 2006.

У организацији Културног и документационог центра Срба у Мађарској, Самоуправе Срба у Мађарској, КУД-а „Банат” из Деске и Српске редакције печујског радија, у Десци ће се одржати традиционални „Банатски сабор”. Реч је о музичком делу „Сабора српске културе” у Мађарској. Сабор ће бити одржан у суботу, 14. октобра 2006. године.

Молимо све заинтересоване хорове, солисте, инструменталисте и оркестре који желе да учествују на сабору, да се пријаве до 4. октобра на адресу Самоуправе Срба у Мађарској (тел/факс: 06 1 331 5345). Организатори могу да прихвате само оне пријаве које стигну до назначеног рока.

Програм:

– 15.00 – вечерње и духовни концерт у српској православној цркви
– 17.00 – музички сабор у Сеоској кући

Свима се захваљујемо на сарадњи и помоћи у остваривању наших заједничких циљева да се сачува, негује и популаризује српска песма и музика у Мађарској.

Детаљније информације: Самоуправа Срба у Мађарској, тел: 06 1 331 5345, Боривој Рус тел: 06 62 271 377, Српска редакција Радио Печуја, тел: 06 72 518 331.

*Организациони одбор 37. међународног фестивала поезије
„Смедеревска песничка јесен” расписује*

Конкурс за награду „Златна струна”

која се додељује аутору најуспелије песме

Аутори на конкурс могу послати највише две необјављене песме написане на српском или на неком страном језику са обавезним преводом на српски.

Песме потписане шифром и откуцане у четири примерка (разређење шифре запечаћено у посебној коверти доставити уз песме) послати на адресу:

**Међународни фестивал поезије „Смедеревска песничка јесен”
(за конкурс) ПП 118, 11300 Смедерево**

Резултати конкурса биће објављени до **10. октобра** ове године.

Добитнику награде, уз учешће на Фестивалу **18. и 19. октобра**, припада статуета „Златна струна” (рад вајара Селимира Јовановића) и новчани део.

CNN

Недељни лист Срба у Мађарској. Адреса: Српске народне новине, 1065 Budapest, Nagymező u. 49. Телефон: 475-0654. Главни уредник: Милан Степанов, секретарредакције: Милица Вукајловић. Оснивач и издавач: Српски демократски савез. За издавача: Андрија Роцков. Финансира се на основу мањинског закона из државног буџета посредством Државне задужбине за мањине. Суфинансијер: Министарство културе и медија Републике Србије. Лист дистрибуира Мађарска пошта, а претплаћује се код издавача. Име и адресу послати на адресу Szerb Demokratikus Szövetség, 1065 Budapest, Nagymező u. 49 а уплатити поштанском уплатницом или на жиро-рачун број платног промета 11705008-20417439. Претплата на лист је 4000 фт. за целу годину. За иностранство годишње 40 EUR, (10.000 Фт) – Штампа: КОМП-прес КфТ. Одговорни пословођа: Ференц Ибош. –

Технички руководиоца: Карољ Сабо. ♦ Српске народне новине на Интернету: Home page: www.comp-press.hu/cnn2000 E-mail: stepanov.milan@gmail.hu

HU ISSN 1215-072 x

